

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Michala Mazance, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Marie Žiškové rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Opavě**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Opavě pod sp. zn. 106 C 98/2010, ve věci žaloby o zaplacení 8735 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Telefónica O2 Czech Republic, a. s.**, se sídlem v Praze 4, Za Brumlovkou 266/2, IČ 60193336, a žalované **K. B.**,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Opavě pod sp. zn. 106 C 98/2010, o zaplacení 8735 Kč s příslušenstvím, **je soud.**
- II. Usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 30. 12. 2010, čj. 106 C 98/2010 - 8, **se zrušuje.**

O d ů v o d n ě n í :

Podáním doručeným dne 19. 4. 2011 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, navrhl Český telekomunikační úřad tomuto senátu rozhodnutí sporu o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a Okresním soudem v Opavě ve věci žaloby o zaplacení 8735 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalovaná K. B. se na základě Smlouvy o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací ze dne 28. 3. 2008, uzavřené se žalobkyní - společností Telefónica O2 Czech Republic, a.s., stala účastníkem telefonní stanice číslo X.

Žalobkyně vystavila žalované fakturu za zúčtovací období 20. 3. 2008 – 16. 5. 2008 na celkovou částku 24 519 Kč (z toho platby za služby třetích stran činily 8735 Kč).

Vzhledem k tomu, že žalovaná dobrovolně částku za služby třetích stran neuhradila, podala žalobkyně 9. 8. 2010 žalobu k Okresnímu soudu v Opavě, v níž se domáhala, aby soud uložil žalované povinnost zaplatit částku 8735 Kč s příslušenstvím včetně nákladů řízení.

Žalobkyně v návrhu uvedla, že se domáhá zaplacení částky 8735 Kč odpovídající poskytnutým službám třetích stran nebo též službám obsahu, jež nejsou službami elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích. Tyto služby umožňuje žalobkyně objednat a využít svým účastníkům na základě Všeobecných podmínek pro poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací prostřednictvím pevných sítí společnosti Telefónica O2 Czech Republic, a. s. vydaných v souladu s § 273 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku; služby samotné však nabízejí svým jménem společnosti, kterým Český telekomunikační úřad přidělil příslušná telefonní čísla (zejména 901, 902, 906, 909), zpoplatněná zvláštní sazbou zřetelnou i z čísla samotného. Žalovaná tyto služby obsahu využila a u poskytovatelů je nereklamovala. Cena těchto služeb za dané zúčtovací období je uvedena v samostatné části pravidelného vyúčtování žalobkyně za služby, odděleně od služeb elektronických komunikací. Podle čl. 11.3 Všeobecných obchodních podmínek žalovaná souhlasila s oprávněním žalobkyně k výběru ceny za tyto služby. Poskytovatelé služeb třetích stran (zde společnost Telekom Austria Czech Republic, a. s., ERIKA, a. s. a MATERNA Communications, a. s.) dali souhlas a oprávnění žalobkyni, aby platby od účastníků vybírala, žalovaná jakožto poukázaná byla vůči poskytovatelům služeb třetích stran (poukazatelům) povinna plnit ve prospěch žalobkyně jakožto poukazníka.

Okresní soud v Opavě usnesením ze dne 30. 12. 2010, čj. 106 C 98/2010 - 8, rozhodl o zastavení řízení (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.); současně rozhodl o nákladech řízení (výrok III.) a o vrácení soudního poplatku (výrok IV.). V odůvodnění poukázal na to, že podle § 129 odst. 1 zákona č. 151/2000 Sb. rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost na straně jedné a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé. Okresní soud dospěl k závěru, že se mezi účastníky jedná o spor vyplývající z občanskoprávních, pracovních nebo rodinných vztahů ohledně částky vyúčtované společností Telefónica O2 Czech Republic, a. s., za cenu poskytnutých telekomunikačních služeb. Podle okresního soudu takové spory nerozhoduje soud, ale Český telekomunikační úřad. Jedná se o spor, který ve smyslu § 7 odst. 1 o. s. ř. rozhoduje jiný orgán než soud. Pouze v případě přezkumu takového rozhodnutí správního úřadu by věc rozhodovaly soudy v řízení podle § 244 a násl. o. s. ř. Okresní soud proto řízení zastavil z důvodu nedostatku pravomoci k rozhodování ve věci.

Český telekomunikační úřad (navrhovatel) následně podal zvláštnímu senátu návrh na rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Uvedl, že podle § 2 zákona o elektronických komunikacích se službou elektronických komunikací rozumí „*služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací*“. Navrhovatel dále konstatoval, že žalobkyně požaduje uhradit částku ve výši 8735 Kč s příslušenstvím za tzv. služby třetích stran nebo též služby obsahu, které nejsou službami elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, nýbrž službami, které nabízí obsah

prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací. Tyto služby nabízejí svým jménem společnosti, kterým Český telekomunikační úřad přidělil příslušná telefonní čísla (většinou začínající na 9xx). Žalobkyně není poskytovatelem služeb třetích stran, ale pouze umožňuje přístup k těmto službám, zajišťuje provoz mezi volajícími v jeho síti a poskytovatelem služeb třetích stran, zajišťuje pro poskytovatele výběr plateb za jimi poskytnuté služby, přitom neodpovídá za obsah a kvalitu těchto služeb.

Navrhovatel uzavřel, že služby, ohledně jejichž úhrady je veden tento spor, nejsou službami elektronických komunikací a úhrada za tyto služby pak není povinností uloženou § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích; Úřad tedy podle § 129 odst. 1 citovaného zákona nemá pravomoc o této povinnosti rozhodnout. Podle jeho názoru je k rozhodnutí příslušný Okresní soud v Opavě. Navrhovatel dále odkázal na usnesení zvláštního senátu ze dne 31. 5. 2010, čj. Konf 99/2009 - 7, týkající se platby za službu třetích stran na lince 900 950 966, v němž zvláštní senát konstatoval, že se nejedná o službu elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona, nýbrž o službu, která nabízí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecnými soudy se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je podle § 1 odst. 2 zákona 131/2002 Sb. spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Okresní soud v Opavě v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc věc rozhodnout a rovněž navrhovatel popírá svou pravomoc ve věci rozhodnout poté, co mu byla věc postoupena; zvláštní senát proto shledal, že se v posuzované věci jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem č. 131/2002 Sb.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

Navrhovatel (též „Úřad“) je zřízen podle § 3 zákona o elektronických komunikacích jako ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených tímto zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; pravidla pro rozhodování účastnických sporů obsahuje zákon v § 129 odst. 1: „*Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.*“

S účinností od 1. 7. 2010 byla novelou zákona č. 153/2010 Sb. vložena do § 129 odst. 1 druhá věta: „*Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku.*“.

Podle ustáleného výkladu zvláštního senátu (srov. např. usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009 - 12, dostupné na www.nssoud.cz) je třeba současného naplnění dvou podmínek k tomu, aby byla dle § 129 odst. 1 věta první zákona o elektronických komunikacích založena pravomoc navrhovatele rozhodnout účastnický spor.

První podmínkou je osobní předpoklad spočívající jednak na straně osoby, která musí vykonávat komunikační činnost, již se podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozumí „*a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů dle § 73 citovaného zákona*“; službou elektronických komunikací se rozumí dle ustanovení § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích „*služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací*“. Osoba účastníka musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích („*účastníkem se rozumí každý, kdo uzavřel s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupné služby elektronických komunikací smlouvu na poskytování těchto služeb*“), popřípadě osoba uživatele musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. b) zákona o elektronických komunikacích („*uživatelem se rozumí každý, kdo využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací*“); veřejně dostupnou službou elektronických komunikací se dle § 2 písm. o) cit. zákona rozumí „*služba elektronických komunikací, z jejíhož využívání není nikdo předem vyloučen*“.

Druhou nezbytnou podmínkou je věcný předpoklad, jenž vychází z ustanovení „*pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě*“, přičemž zaplacení ceny je podle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích jednou ze základních povinností účastníka, popř. uživatele veřejně dostupné služby elektronických komunikací.

Podle druhé věty § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích je pravomoc navrhovatele rozhodnout spor založena rovněž v případech, ve kterých sice budou účastníky osoby odlišné od osob uvedených ve větě první téhož ustanovení, k jejich účastenství však dojde na základě změny závazku v osobě věřitele či dlužníka; to vše za předpokladu, že spor mezi původními účastníky sporu byl oprávněn rozhodnout navrhovatel.

Zvláštní senát zkoumal naplnění podmínek rozhodovací pravomoci navrhovatele ve smyslu věty první i druhé § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Z výpisů vycházejících z databáze navrhovatele a z obchodního rejstříku je zřejmé, že žalobkyně je osobou vykonávající komunikační činnost; osoba žalované naplňuje charakteristiku účastníka podle § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích.

Pravomoc navrhovatele rozhodnout spor v této věci by byla dána, pokud by šlo o spor o zaplacení ceny za služby elektronických komunikací. Z definice služeb elektronických komunikací obsažené v § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích však vyplývá, že službou elektronických komunikací nelze rozumět každou službu, která bude přístupná účastníkovi osobou vykonávající komunikační činnost prostřednictvím její sítě a služeb elektronických komunikací; výjimkou patrnou z formulace citovaného ustanovení jsou služby, jejichž užívání, resp. přístup k jejich obsahu poskytovatel (osoba vykonávající komunikační činnost) zprostředkuje sice svou sítí a prostřednictvím služeb elektronických komunikací, nicméně obsah samotné služby závisí na poskytovateli takové služby.

Zvláštní senát při úvahách o povaze dotčených služeb vycházel ze Všeobecných podmínek, kterými mj. žalobkyně pro účastníky upravila postup pro přístup ke službám třetích stran (bod 11.3) a pro vyúčtování za užití služeb třetích stran (body 11.1 a 11.4). Z těchto ustanovení vyplývá, že sama žalobkyně se nepovažovala za poskytovatele těchto služeb a v souladu s tím i vyúčtování vystavila odděleně od vyúčtování služeb elektronických komunikací, jejichž byla poskytovatelem.

Z podkladů přiložených žalobkyní k žalobnímu návrhu (náhradní doklad č. 0373822498, vystavený 29. 4. 2008, a č. 0376268473, vystavený 29. 5. 2008, na celkovou částku 24 519 Kč a k ní přiložený podrobný rozpis hovorů) vyplývá, že žalobkyně účtovala žalované částky za uskutečněná spojení na telefonní čísla počínající kombinací 900 a 906.

Telefonní číslo je podle § 5 odst. 1 vyhlášky č. 117/2007 Sb., o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací (prováděcí vyhlášky k zákonu o elektronických komunikacích) „[č]ást mezinárodního čísla, která následuje po kódu země a která stanovuje v národním formátu adresu koncového bodu sítě uvedených v § 3 pro přístup (...) ke službám elektronických komunikací poskytovaným prostřednictvím těchto sítí.“ Podle § 5 odst. 3 a podle bodu 7 přílohy č. 1 citované prováděcí vyhlášky počáteční číselná trojkombinace charakterizuje telefonní čísla pro přístup ke službám elektronických komunikací s vyjádřenou cenou; pro počáteční trojčíslí 900 a 906 se takovými službami rozumí zejména obchodní, odborné, inzertní a soutěžní služby, pro trojčíslí 908 hlasové služby.

Ve věci jde o spor o zaplacení ceny za využití služeb, které byly žalobkyní účastníkovi zpřístupněny po zadání příslušného telefonního čísla přiděleného navrhovatelem třetím osobám odlišným od žalobkyně. Po zpřístupnění zvolené služby byl její obsah účastníkovi (žalované) sdělen prostřednictvím sítě žalobkyně a jí poskytnutých služeb elektronických komunikací. Žalobkyně ovšem „služby obsahu“ sama neposkytovala, pouze jejich užití zprostředkovala. Je zřejmé, že pohledávka plynoucí z neuhrazení ceny za poskytnuté služby primárně vznikla mezi žalovanou a poskytovatelem služby obsahu.

Zvláštní senát z výše uvedených důvodů shledal služby využitě žalovanou za služby odpovídající službám obsahu ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, které podle citovaného ustanovení nejsou službami elektronických komunikací. Spor o zaplacení ceny za takové služby pak není sporem o plnění povinností uložených na základě zákona o elektronických komunikacích (k obdobnému závěru dospěl zvláštní senát v usnesení ze dne 31. 5. 2010, čj. Konf 99/2009 - 7, dostupném na www.nssoud.cz). Tento závěr je stěžejní pro úvahu zvláštního senátu o rozhodovací pravomoci navrhovatele, neboť vzhledem k charakteru služby nemohou být ve vzájemném vztahu žalobkyně, žalované a poskytovatele služby splněny podmínky stanovené větou první, příp. též druhou § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

Výhradní oprávnění žalobkyně požadovat po žalované zaplacení pohledávky namísto poskytovatele služby obsahu (výběr ceny podle bodu 11.1 Všeobecných podmínek) je předmětem právního vztahu mezi poskytovatelem služby obsahu a žalobkyní, jak žalobkyně ostatně sama uvádí v žalobním návrhu, v němž svou aktivní legitimaci dále dovozuje z právní úpravy poukázky dle § 535 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. Žalobkyně se považuje za poukazníka, žalovanou považuje za poukázaného a poskytovatele služby obsahu za poukazatele.

Lze tak uzavřít, že v posuzovaném případě poskytnuté služby obsahu nejsou službou elektronických komunikací; pravomoci soudů se tedy tato věc nevymyká, neboť podle § 7 odst. 1 o. s. ř. soudy rozhodují „*spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.*“

Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc soudu (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., výrok I.). Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Okresního soudu v Opavě ze dne 30. 12. 2010, čj. 106 C 98/2010 - 8, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté (výrok II.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Okresní soud v Opavě pokračovat v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. června 2011

JUDr. Pavel Vrchá

předseda zvláštního senátu